

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI
DO ZADANIA Z TRZECIEJ CZĘŚCI EGZAMINU KOMORNICZEGO
16 KWIETNIA 2026 R.

W ocenie Zespołu do przygotowania zadań na egzamin komorniczy, rozwiązując zadanie z trzeciej części egzaminu, można przyjąć dwie formuły rozwiązania zadania:

1. uznanie skargi na czynności komornika w całości za zasadną i w związku z tym dokonanie zmiany zaskarżonego postanowienia w zakresie punktów 2 i 3 (bliźsze przesłanki zmiany poniżej),
2. nieuwzględnienie skargi, a w związku z tym sporządzenie uzasadnienia zaskarżonej czynności i przekazanie go wraz ze skargą i aktami postępowania egzekucyjnego do sądu.

W ocenie Zespołu do przygotowania zadań na egzamin komorniczy prawidłowa jest pierwsza formuła rozwiązania zadania. Za dopuszczalne należy również uznać rozwiązanie zadania zgodnie z formułą drugą. Należy bowiem zauważyć, że na gruncie art. 767 § 5 k.p.c. nawet jeżeli komornik uznałby zasadność skargi na czynność komornika w pełnym zakresie, to nie jest bezwzględnie zobowiązany do uwzględnienia skargi. W każdym przypadku komornik może nie uwzględnić skargi i przekazać ją do rozpoznania sądowi. Rozwiązanie to wzorowane jest bowiem na regule przewidzianej w art. 395 § 2 k.p.c., która również nie nakłada na sąd pierwszej instancji, nawet przy zaistnieniu wskazanych w tym przepisie przesłanek, bezwzględnego obowiązku uchylenia zaskarżonego postanowienia i ponownego rozpoznania sprawy.

W obu formułach rozwiązania zadania istotne jest to, w jaki sposób i przy uwzględnieniu jakich argumentów komornik uzasadni zmianę postanowienia w zaskarżonej części (formuła pierwsza) albo jakimi argumentami posłuży się w sporządzonym dodatkowo uzasadnieniu (formuła druga). Należy wskazać, że w przypadku rozwiązania zadania według formuły pierwszej ocenie podlegać będzie prawidłowość sentencji postanowienia (spełnienie wymogów z art. 3 ust. 1 u.k.k.) oraz uzasadnienia wydanego postanowienia (spełnienie wymogów z art. 3 ust. 2 u.k.k.). W przypadku rozwiązania zadania według formuły drugiej ocenie podlegać będzie prawidłowość argumentacji prawnej odnoszącej się do zarzutów podniesionych w skardze przez dłużnika.

Jeżeli chodzi o odniesienie się do poszczególnych zarzutów skargi na czynności komornika, należy zauważyć, co następuje:

1. Opłata egzekucyjna została ustalona i ściągnięta od dłużnika w zawyżonej wysokości. Przedmiotem wyegzekwowania była łącznie kwota 20 000 zł. Część tej kwoty, tj. 10 000 zł, została wyegzekwowana z rachunku bankowego dłużnika. W tym wypadku opłata wynosi 10% wartości wyegzekwowanego świadczenia, a więc opłata wynosi 1 000 zł (art. 27 ust. 1 u.k.k.). Pozostała część wyegzekwowanej kwoty, tj. 10 000 zł, została wpłacona przez dłużnika bezpośrednio na rachunek bankowy komornika. W tym wypadku opłata wynosi 3% wartości wyegzekwowanego świadczenia, a więc opłata wynosi 300 zł (art. 27 ust. 2 u.k.k.). Ze stanu faktycznego zadania wynika, że doręczenie dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji (art. 805 § 1 k.p.c.) nie nastąpiło skutecznie z uwagi na błędny adres miejsca zamieszkania dłużnika wskazany we wniosku o wszczęcie egzekucji. W tej sytuacji dłużnik nie został prawidłowo i skutecznie zawiadomiony o wszczęciu egzekucji, a więc termin z art. 27 ust. 2 u.k.k. nie rozpoczął swojego biegu. Oznacza to, że wpłacona przez dłużnika i przekazana następnie wierzycielce kwota 10 000 zł musi być potraktowana tak, jakby została uiszczona w terminie wskazanym w powołanym ostatnio przepisie. Należy więc stwierdzić, że prawidłowa wysokość opłaty egzekucyjnej w tej sprawie wynosi łącznie 1 300 zł (1 000 zł i 300 zł).

2. Jeżeli chodzi o wydatki, to działanie komornika nie było w całości prawidłowe. Wszystkie wydatki poniesione przez komornika w związku z egzekucją z nieruchomości nie powinny być zaliczone do kosztów egzekucji, ponieważ wszczęcie tej egzekucji nastąpiło bez wniosku wierzycielki, który jest wymagany przez przepis art. 799 § 1 zd. drugie k.p.c. Dotyczy to następujących wydatków:

- a) kwoty 100 zł uiszczonych tytułem opłaty od wpisu ostrzeżenia do księgi wieczystej o wszczęciu egzekucji z nieruchomości,
- b) kwoty 40 zł z tytułu kosztów czterech doręczeń korespondencji.

3. Błędne było zaliczenie przez komornika do wydatków kosztu doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Przepis art. 6 pkt 8 u.k.k. wprost wyłącza z wydatków koszty doręczenia stronom zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Bez znaczenia dla zasadności skargi pozostaje w tym wypadku to, czy doszło do skutecznego doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, czy też nie. Oznacza to, że faktyczny wydatek komornika w kwocie 10 zł z omawianego tytułu nie stanowi wydatku w znaczeniu określonym przez art. 6 u.k.k., a w związku z tym wydatek ten nie powinien być wliczony do ogólnej sumy kosztów egzekucji ustalonej przez komornika.

4. Komornik bezzasadnie obciążył dłużnika wydatkiem za przejazd do miejsca zamieszkania dłużnika w celu zajęcia ruchomości (kwota 300 zł). Wydatek tego rodzaju przewidziany jest wprawdzie w katalogu art. 6 u.k.k., a więc powinien być zaliczony do ogólnej sumy kosztów egzekucji (art. 6 pkt 4 u.k.k.), jednak należy zwrócić uwagę, że czynności tej dokonał komornik wybrany przez wierzyciela, zgodnie z art. 10 u.k.s. W takiej sytuacji przepis art. 8 u.k.k. stanowi, że wydatku związanego z pokryciem kosztów przejazdu nie wlicza się do kosztów obciążających dłużnika; obciążają one natomiast wierzyciela. Należy zatem wskazać, że chociaż kwota 300 zł powinna być zaliczona do ogólnej sumy kosztów egzekucji, to komornik powinien w sentencji postanowienia wyraźnie stwierdzić, że wydatek ten obciąża wierzyciela.

5. Co do zasady komornik prawidłowo zaliczył do kosztów postępowania egzekucyjnego wynagrodzenie pełnomocnika wierzyciela (adwokata). Komornik zawyżył jednak wysokość wynagrodzenia. Po pierwsze, komornik błędnie przyjął minimalną wysokość stawki wynagrodzenia w wymiarze 50% stawki obliczonej od wartości przedmiotu egzekucji, uznając, że prawidłowo została wszczęta egzekucja z nieruchomości. Po drugie, zgodnie z art. 770 § 4 k.p.c., wynagrodzenie z tytułu zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym nie może być wyższe niż stawka minimalna opłaty za czynności adwokackie albo radcowskie, określona w odrębnych przepisach. Nie było zatem podstawy do zastosowania przepisu § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

W związku z powyższym stawka wynagrodzenia adwokata powinna wynosić 900 zł, zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 7 w zw. z § 2 pkt 5 powołanego wyżej rozporządzenia.

6. Uwzględniając powyższe, należy stwierdzić, że łączna suma kosztów postępowania egzekucyjnego, ustalona w punkcie 2 zaskarżonego postanowienia powinna wynosić 2 560 zł.

Koszty te obejmują:

- a) opłatę egzekucyjną – 1 300 zł,
- b) wydatki na koszty doręczania korespondencji – 50 zł,
- c) wydatki na pokrycie kosztów przelewu środków pieniężnych – 10 zł,
- d) wydatki na koszty przejazdu komornika do miejsca zamieszkania dłużnika w celu zajęcia ruchomości – 300 zł,
- e) wynagrodzenie pełnomocnika wierzycielki – 900 zł.

Komornik powinien również stwierdzić, zgodnie z art. 3 ust. 1 u.k.k., że powyższe koszty co do kwoty 2 260 zł obciążają dłużnika i zostały od niego wyegzekwowane, natomiast co do kwoty 300 zł – obciążają wierzycielkę.

W przypadku rozwiązania zadania według formuły drugiej w treści dodatkowego uzasadnienia zaskarżonej czynności powinny znaleźć się rozważania prawne komornika uwzględniające przedstawioną powyżej argumentację, odnoszącą się do prawidłowej treści rozstrzygnięcia o kosztach postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z treścią Informacji dla zdającego, przekazanie do Sądu Rejonowego uzasadnienia zaskarżonej czynności wraz ze skargą i aktami sprawy (jeżeli wybrano ten wariant rozwiązania zadania) powinno zostać wykazane przez umieszczenie przez zdającego stosownej adnotacji na sporządzonym projekcie czynności.